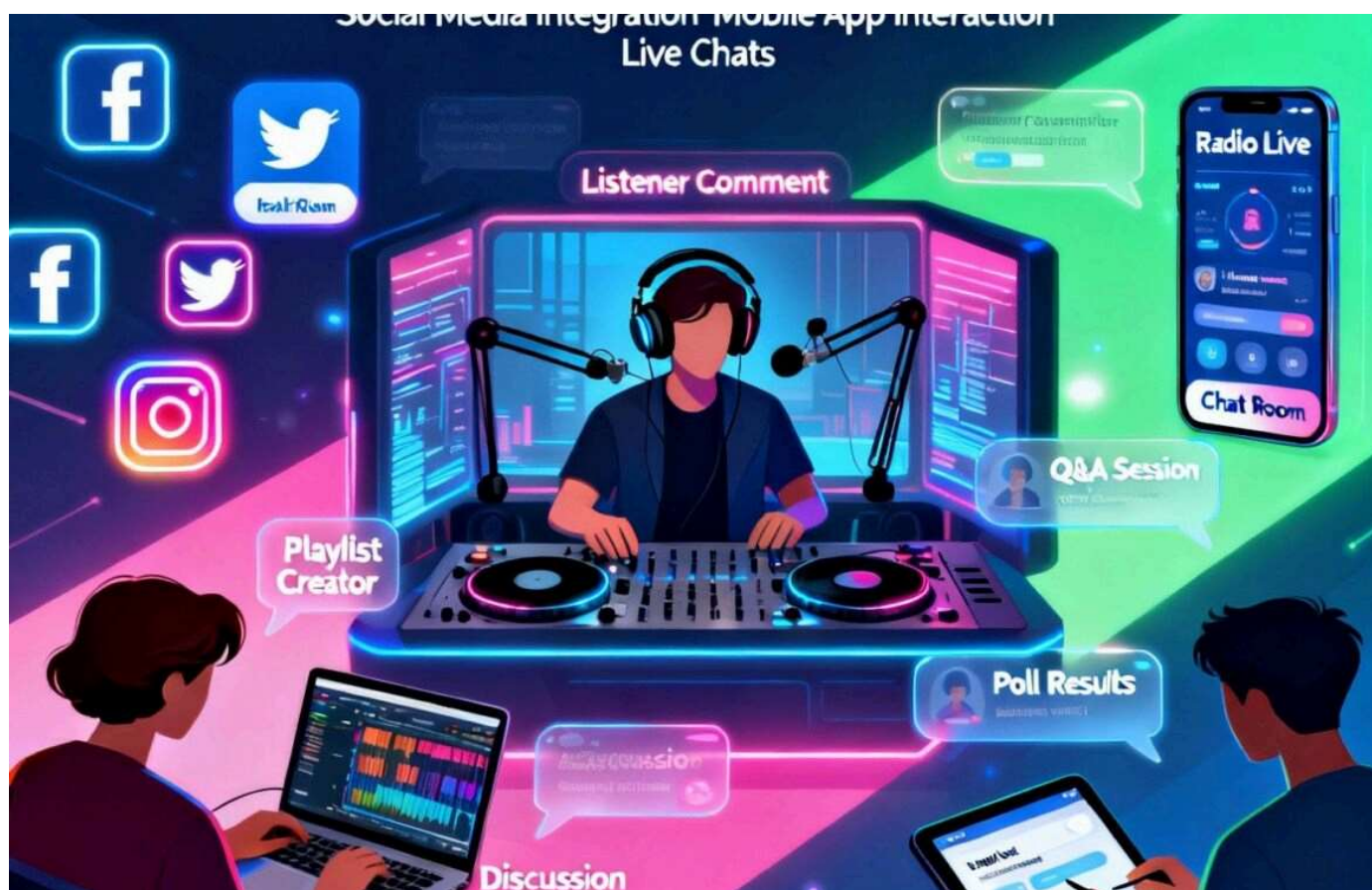

(<https://radio808.com>)

© 30. studenoga 2025.

🔪 Nova glazba (<https://radio808.com/category/nova-glazba/>)

[Feljton] Glas iz etera – putovanje kroz stoljeće radija na prostorima Hrvatske – 8. nastavak

Ja sam budućnost

Piše: Gordan Antić

Ako se prihvatimo jednog narativa, onog službenog, 2026. godine slaviti ćemo **punih 100** godina radija u Hrvatskoj. Ako se prihvatimo onog drugog, neslužbenog, kojem sam usput budi rečeno, posvetio neke retke (<https://radio808.com/feljton-glas-iz-etera-putovanje-kroz-stoljece-radija-na-prostorima-hrvatske-3-nastavak/>) ovog feljtona, već danas možemo slaviti bar 110 ako ne i punih **115 godina radija u Hrvatskoj**. Impozantne su to brojke, pogotovo ako znamo što se sve događalo s tim medijem, svih tih pustih godina na ovim prostorima.

I u ovo doba, s jedne strane **gubljenja općeg** utjecaja, i s druge strane kakvog-takvog interesa za radijom, svatko od nas imat će vlastiti **romantični pogled** na njega, često nostalgični.

No, ako se odmaknemo od emocija, bar na tren, kakva nas **radijska budućnost** čeka, nas radijskih konzumenata i publike, i nas radijskih profesionalaca? Je li ona crna, baš crna, baš baš crna ili... nije baš tako crna?

Budućnost mu (ni)je crna

U vremenu kada se **tehnologija mijenja** brže nego ikada, a publika informacije i zabavu konzumira **fragmentirano**, kakti personalizirano, i na zahtjev, često se postavlja pitanje: ima li radio uopće budućnost? Naizgled, to je medij koji dolazi iz nekog drugog, prošlog stoljeća, iz analognog doba antena i valova, **iz linearnog vremena** i kada su se cijeli gradovi okupljali oko jedne frekvencije. No upravo u toj tradiciji leži snaga radija, a u sposobnosti (već više puta viđene) **prilagodbe** – njegova budućnost.

Prvi i najvažniji razlog zašto radio neće nestati jest njegova **iznimna pristupačnost**. Radio ne zahtijeva zaslon, ne traži **potpunu pažnju**, ne opterećuje korisnika, prati ga, ako ovaj to želi, u stopu. U automobilima, uredima, radionicama, trgovinama, **kuhinjama** i na putovanjima, radio je jedini medij koji se može **konzimirati usputno**, a da ne izgubi smisao. Porazno po civilizaciju, ali u vrlom novom svijetu u kojem je **najveći luksuz** upravo pažnja, njeno zadržavanje ili **imanje fokusa**, upravo radio ostaje najlakši i **najprirodniji suputnik**. Traži jako malo a daje puno. Ta karakteristika koja se do nedavno smatrala njegovom slabošću, već sutra, tj. od danas postaje prednost.

Druga velika snaga radija je **autentičnost i povjerenje**. Usprkos općem padu povjerenja u medije i globalnoj digitalizaciji, ljudi i dalje **naginja medijima** koji imaju glas, ton, bar minimalnu osobnost, neko ljudsko lice skriveno iza **zvučnih kulisa**. Dok god budu postojali, ti živi radijski voditelji, urednici, novinari ili DJ-i nisu samo **informativi i zabavljači**, nego i sugovornici. Njihova prisutnost nudi povezivnje i stvara osjećaj zajednice. Dakle, u doba suhih algoritama, **imbecilnih generativnih sadržaja**, mediokritetskih **umjetnointeligencijskih** kreacija i sure amplifikacije **dezinformacija**, ako se radio uz veliki trud svemu tome uspije othrvati, potpuno **ignorirajući ih** (što nije nimalo lako), ostat će jedan od rijetkih medija koji će se doživljavati kao **“stvaran”**. Ta autentičnost a onda i povjerenje koje iz toga proizlazi, bit će **ključne valute** budućih medijskih tržišta.

Treći stup budućnosti radija je njegova **digitalna transformacija**, u punom smislu te riječi. Tradicionalno FM emitiranje već **dulje nije** jedina a kamoli primarna platforma. Radio se danas širi kroz streaming, mobilne aplikacije, digitalne agregatore, pametne zvučnike, DAB i društvene mreže. Podcasti su, čast iznimkama, **najčešće loše** uređene radijske emisije i zavrjeđuju biti bolji. Iako tehnički nisu isto što i radio, nastali su iz radijske **logike pripovijedanja** i zvučne naracije. Mnoge radijske kuće, uključujući i hrvatske, već sad premještaju svoje arhive, emisije i **specijalizirane formate** u digitalni prostor, stvarajući **paralelne sadržaje** za mladu publiku. Ta nova mlada publika medijske sadržaje (pa i radio, u klasičnom smislu), više **ne sluša linearno**, nego već prema vlastitom tempu, često sluđene **hipekonzumerističke dinamike**. Ta digitalna budućnost vrlog novog svijeta, radiju otvara novi krug života, kada on postaje fleksibilniji, bogatiji i tehnološki samodostatan.

I nije

Nadalje, radio će sve snažnije gravitirati prema hiper-lokalnim ili **mikro-lokalnim** sadržajima, kako god to nazvali. Dok su **globalne platforme**, na prvi pogled, monopolizirale glazbu, zabavu i opću informaciju, **lokalna zajednica** (p)ostaje prostor koji se više ne može tako lako **obuhvatiti algoritmom**. Vijesti iz kvarta, gradski događaji, priče iz susjedstva, lokalne inicijative, regionalna glazba, područja su to koja upravo radio može **autentično** i u kratom roku pokriti. Uska povezanost s vlastitom mikro-lokacijom, zbog **manjka resursa** nekoć shvaćana kao ograničenje, pretvara se ovdje u najveću moguću konkurentsku prednost.

Awesome radio

U budućnosti, radio će također biti **sve dinamičniji** u interakciji s publikom. Nove generacije **očekuju sudjelovanje** u mediju (tj. medijskom sadržaju), neće se zadovoljiti samo pasivnim slušanjem. Moderni radio već danas u vlastitoj kreaciji koristi društvene mreže, mobilne aplikacije, chatove i **live interakcije**. Taj će se prostor još više širiti a **interakcije intenzivirati**. Medijski potentni i suradljivi slušatelji bit će koautori emisija, kreatori playlista, izravni sudionici rasprava i izvori vijesti. **Interaktivni radio**, za početak spojen samo s mobilnim tehnologijama, predstavljat će trend u presudnom oblikovanju budućih generacija radijskih tj. medijskih sadržaja.

Foto: Generirano s DeeVid AI

No možda **najdublja buduća** (ne i trendy) vrijednost radija leži u **zvučnom pripovijedanju** kao već iskušanoj formi, koja se, eto, vraća na velika vrata. U svijetu **prezasićenom slikom i ekranima**, svakojakim pingalicama sa svih strana, zvuk *per se*, iliti **zvuk po sebi**, postaje

oslobađajući medij. Omogućuje mašti da mašta, odbacuje **servirane vizuale** komponente i podražaje, ne zamara percepciju biločime ostalim. Moderna **zvučna dokumentaristika**, audio-fikcija, istraživački serijali, kratke auditivne forme i live razgovori sve više postaju **suvremeni kulturni** medijski formati. Radio je začetnik svih njih a u ulozi njihove produkcije i distribucije mogao bi **doživjeti pravi** procvat.

Da li ti se sviđam

Dakle, radio **neće nestati**. Nestat će samo njegova uža definicija. Umjesto statičnog, linearnog emitiranja, radio postaje **audio-ekosustav**. Živjet će kroz eter, kroz internet, kroz podcast, kroz pametne uređaje, kroz arhive i interakciju. Budućnost radija nije ni retro niti nostalgična, kamoli crna, već je hibridna, **tehnološki osviještena**, lokalno ukorijenjena, globalno dostupna i **ljudski bliska**. Mašala!

Radio je možda **najstariji moderni medij**! Ali upravo zato, jer je bar jednom preživio mnoge (r)evolucije, tiska, televizije, filma i interneta, točno zna kako i kad ustreba, sam sebe **ponovno izumiti**. Budućnost radija bit će budućnost njegovih **temeljnih vrijednosti**: glasa, zajednice i slobode, ukorak s tehnološkim postignućima. A sve dok postoje ljudi koji žele slušati i biti saslušani, radio će imati **svoju frekvenciju i eter**. Ja sam budućnost, da li ti se sviđam?

Ne nastavlja se 😊

Tekst je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa poticanja novinarske izvrsnosti.

< Prethodna objava (<https://radio808.com/feljton-glas-iz-etera-putovanje-kroz-stoljece-radija-na-prostorima-hrvatske-7-nastavak/>)

Sljedeća objava >

IMPRESSUM

Nakladnik: Udruga "Multimedijalist"
Ulica Franje Petračića 6 (HUB385)
10000 Zagreb